

Pacienta tiesības un pienākumi

Publicēts: 16.12.2020.

Cilvēka galvenais pienākums rūpēties par savu veselību!

Veselības profilakse tās ir zināšanas kā izvairīties no slimībām un kā savlaicīgi atklāt slimības to pašā sākuma stadijā, lai veiksmīgāk izārstētos.

Izvairīties no slimībām var [ar veselīgu un aktīvu dzīvesveidu](#) - kustoties, lietojot veselīgu uzturu, ierobežojot kaitīgos ieradumus, iegūstot zināšanas, kas ir derīgs un veselīgs, bet no kā jāizvairās mums katram pašam.

Savukārt, savlaicīga slimību profilakse nozīmē regulāri [apmeklēt savu ģimenes ārstu](#), doties uz [bezmaksas profilaktiskajām pārbaudēm](#). Un vienmēr atcerēties, ka slimība atklāta sākuma stadijā ir vieglāk un ar labākiem rezultātiem ārstējama, kā arī radīs mazākus izdevumus budžetā.

Ja slimība mūs tomēr ir pārsteigusi, vēršoties pie ārsta, ceram saņemt laipnu un cieņas pilnu, un kvalificētu ārstniecību neatkarīgi no slimības rakstura un tās smaguma pakāpes. Ārstēšanas gaitā vēlamies saņemt pilnu informāciju par slimības gaitu, prognozēm un izvēlētajām ārstēšanas metodēm. Savukārt, mums kā pacientiem ir pienākums ievērot visus ar ārstēšanu un aprūpi saistītos norādījumus.

Pacienta tiesības un pienākumi ir noteikti "[Pacientu tiesību likumā](#)"

Pacientu drošība un ārstniecības kvalitāte

Pacientu drošība ir kopīgs mērķis visiem – gan veselības aprūpes profesionāļiem, gan pacientiem, gan sabiedrībai kopumā. Pacientu drošība ir nepārtraukts process, tiecoties aktīvi atpazīt nedrošās situācijas, darbības un to veicinošos faktorus, kā arī drošas ārstniecības organizatoriskos aspektus.

Plašāku informāciju par pacientu drošību un ieteikumiem ārstniecības iestādēm veselības aprūpes kvalitātes pilnveidošanai lasīt Slimību profilakses un kontroles centra tīmekļa vietnē www.spkc.gov.lv

Ja ārstēšanās procesā nav ievērotas vispārējās ētikas un pieklājības normas

Kur vērsties, ja uzskatāt, ka ārstēšanās procesā netika ievērotas vispārējās ētikas un pieklājības normas?

Gadījumos, kad uzskatāt, ka ārstēšanās procesā netika ievērotas vispārējās ētikas un pieklājības normas - iesakām tās vispirms atrisināt ar konkrēto ārstu vai vērsties pie ārstniecības iestādes administrācijas.

Jums ir tiesības iesniegt savu sūdzību konkrētās ārstniecības iestādes vadītājam un informēt viņu par nepilnībām, aprakstot konkrēto situāciju, ar kuru esat saskāries.

[Latvijas Ārstu biedrības Ētikas komisija](#) izvērtē ārstu ētikas pārkāpumus.

Iesniegumu Latvijas Ārstu biedrības Ētikas komisijai var nosūtīt pa pastu, adrese: Latvijas Ārstu biedrība, Skolas iela 3, Rīga, LV – 1010 (tālrunis saziņai ar Latvijas Ārstu biedrības biroju - 67220661), e-pasts: info@arstubiedriba.lv

Ja radušās šaubas par ārstniecības iestādes vai ārsta darba kvalitāti

Kur vērsties, ja radušās šaubas par ārstniecības iestādes vai ārsta darba kvalitāti?

Gadījumos, kad radušās šaubas par ārstniecības iestādes vai ārsta darba kvalitāti (piemēram, aizdomas par nepareizu vai nekvalitatīvi veiktu izmeklēšanu vai ārstēšanu; ja rodas šaubas par pieprasītajiem maksājumiem vai arī par valsts garantētās ārstēšanas saņemšanas iespējām, t.i., netiek izskaidrotas iespējas saņemt budžeta apmaksātu ārstēšanu, maksājot tikai pacientu iemaksu) - jāvēršas Veselības inspekcijā.

[Veselības inspekcija](#) nodrošina veselības aprūpes kvalitātes uzraudzību.

Veselības inspekcija gadījuma izskatīšanu uzsāk, saņemot personas rakstveida iesniegumu par problēmu.

Iesniegumā jānorāda iedzīvotāja vārds, uzvārds, personas kods, dzīvesvietas adrese, tālrunis un, ja nepieciešams, citas ziņas, kas palīdzētu sazināties ar iesniedzēju.

Iesniegumā jāizklāsta problēmas būtība un jāmin konkrēti fakti (ārstniecības iestāde vai persona, ārstēšanās laiks vai apmeklējuma datums, kā arī vēlams pievienot visu informāciju, kas varētu būt noderīga lietas izskatīšanā, piemēram, izrakstus, konsultantu slēdzienus un čekus, kā arī rentgenogrammas, magnētiskās rezonanses (MTG) izmeklējumu rezultātus un kompjūtertogrammas (CT), kas atrodas pie pacienta u.c.)

Visu pārbaudei nepieciešamo dokumentāciju pieprasa Veselības inspekcija.

Klients saņem rakstveida atbildi iesnieguma likumā noteiktajā termiņā, kas, atkarībā no pārbaudes apjoma, parasti ir līdz 30 dienām. Ja objektīvu iemeslu dēļ lietas izskatīšanā 30 dienu termiņu nav iespējams ievērot, par to rakstveidā paziņo iesniedzējam.

Ziņas, kas iegūtas par pacienta ārstēšanu, slimības diagnozi, ir konfidenciālas.

Veselības inspekcijas pasta adrese un atrašanās vieta: Klijaņu iela 7, Rīga, LV-1012 (pirms VEF tilta), tālrunis: 67081600, - pasts: vi@vi.gov.lv

[Veselības inspekcijas E-pakalpojumi](#)

Ārstniecības riska fonda mērķis ir sniegt iespēju pacientam aizstāvēt savas tiesības un saņemt atlīdzību ārpustiesas procesa kārtībā, kas ir ievērojami pieejamāks un ātrāks, ja mediķu vainas dēļ viņa dzīvībai vai veselībai nodarīts kaitējums.

Savukārt ārstniecības personām - nodrošināt iespēju aizsargāt savas profesionālās darbības un tās iespējamo seku risku.

Atlīdzības pieprasījumu izskatīšanu un lēmumu pieņemšanu par atlīdzības izmaksām no Ārstniecības riska fonda veic Veselības inspekcija.

Tādējādi iedzīvotājiem ar iesniegumu [par atlīdzības pieteikumu Ārstniecības riska fondā](#) ir jāvērsas Veselības inspekcijā.

Plašāku informāciju par pieteikuma iesniegšanu un izskatīšanu Ārstniecības riska fondā aicinām lasīt Veselības inspekcijas tīmekļa vietnē www.vi.gov.lv.

Konsultāciju par iesnieguma iesniegšanu var saņemt, piezvanot uz Veselības inspekcijas informatīvo tālruni 67081600 (darba dienās no plkst. 8.30 līdz 17.00), vai rakstot uz e-pastu vi@vi.gov.lv.

Atlīdzības izmaksu uz iesniedzēja bankas kontu atbilstoši Veselības inspekcijas lēmumam turpina nodrošināt Nacionālais veselības dienests.

Kādos gadījumos ir iespējams saņemt atlīdzību?

Pacientam ir tiesības uz:

atlīdzību par viņa dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu (arī morālo kaitējumu), kuru ar savu darbību vai bezdarbību nodarījušas ārstniecības iestādē strādājošās ārstniecības personas vai radījuši apstākļi ārstniecības laikā;

atlīdzību par izdevumiem, kas saistīti ar ārstniecību, ja ārstniecība ir bijusi nepieciešama, lai novērstu vai mazinātu ārstniecības personas vai apstākļu ārstniecības laikā nodarītā kaitējuma nelabvēlīgās sekas pacienta dzīvībai vai veselībai.